

FD

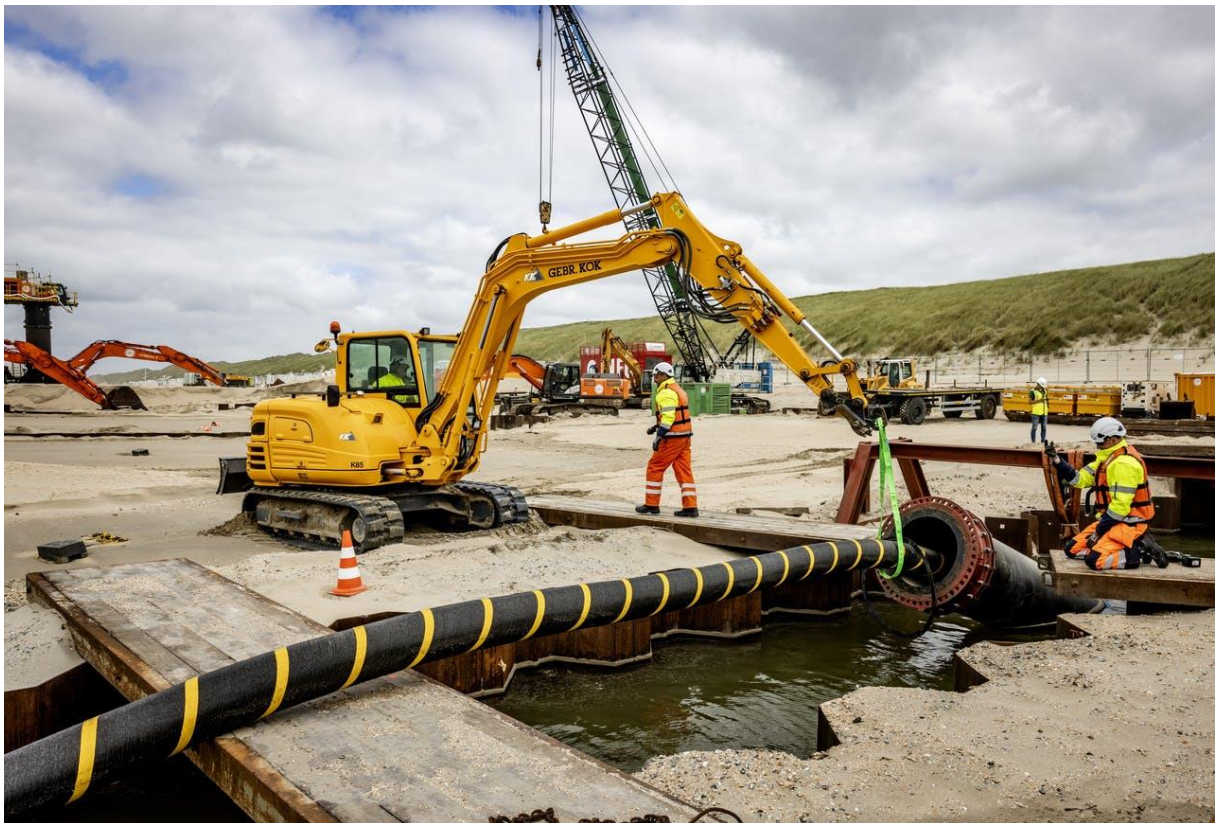
Pensioenen

Dekkingsgraad pensioenfondsen stijgt, ondanks miljarden vermogensverlies

[Puck Sie](#) 21 juni 2022 - 00:01

Bij de grootste vijf pensioenfondsen is in het afgelopen kwartaal voor ruim €100 mrd aan vermogen verdampt. Desondanks is de dekkingsgraad gestegen.

Pensioenfondsen beleggen op de financiële markten om de pensioenen van (oud-)werknemers te kunnen betalen.

Pensioenfondsen beleggen op de financiële markten om de pensioenen van (oud-)werknemers te kunnen betalen. Foto: Jeffrey Groeneweg/ANP

In het kort

- Vijf grote pensioenfondsen verloren miljarden aan vermogen door oplopende rente.
- Door dalende beurskoersen leden de fondsen beleggingsverlies.
- Tegelijkertijd stijgt de dekkingsgraad en die voldeed eind juni aan de regels voor pensioenverhoging.

Door de onstuimige beurzen en de oplopende rentes is het vermogen van de grootste vijf pensioenfondsen van Nederland in het tweede kwartaal met ruim €100 mrd gedaald. Toch is de dekkingsgraad gestegen. Eind juni was die zelfs hoog genoeg om de pensioenen te verhogen.

Dat blijkt uit de kwartaalcijfers die de pensioenfondsen donderdag hebben gepubliceerd. Ze geven daarin inzicht in hun financiële positie en beleggingsresultaten.

Bijna de helft van het vermogensverlies komt op het conto van ABP, het fonds waar leraren en politieagenten hun pensioen van ontvangen. Dit pensioenfonds is, met een vermogen van €486 mrd en 3,1 miljoen deelnemers, nog altijd het grootste van Nederland.

Net als bij ABP verdampten ook bij de andere vier grote fondsen miljarden euro's. De metaalfondsen PME en PMT en het pensioenfonds voor de bouwsector verloren tussen de €7 mrd en €14,3 mrd aan vermogen. Bij pensioenfonds Zorg en Welzijn was dat bijna €30 mrd.

Pensioenfondsen beleggen op de financiële markten om de pensioenen van (oud-)werknemers te kunnen betalen. De premies die werknemers afdragen, zijn ontoereikend om in de toekomst alle pensioenen uit te keren.

Op de beurs is het klimaat dit jaar onstuimig, en dat raakt ook de pensioenfondsen. De inflatie is hoog, en om deze te temperen grijpen centrale banken wereldwijd in met renteverhogingen, maar dat kan de economische groei afremmen. Bovendien zorgt de oorlog in Oekraïne voor een groeiende energiecrisis in Europa, nu de Russische president Vladimir Poetin de gaskraan steeds verder dichtdraait. En dus liep de rente op, kelderden de koersen en zakte het vermogen van pensioenfondsen in.

Toch hoeft dat een pensioenverhoging, oftewel indexatie, niet per definitie in gevaar te brengen. Integendeel: bij de grote Nederlandse pensioenfondsen verbeterde de dekkingsgraad afgelopen kwartaal juist. Ze hoeven als de rente stijgt namelijk minder geld aan te houden voor alle pensioenen die ze al hebben toegezegd. Het vermogen mag dan dalen, de zogeheten verplichtingen dalen nog sneller.

Einde aan jarenlang stilstand

Pensioenfondsen mogen pas indexeren als de gemiddelde dekkingsgraad over twaalf maanden ten minste boven de 105% uitkomt. Eerder lag die drempel nog op 110%, maar de politiek besloot de regels te versoepelen in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel. Door de hogere rente steeg bijvoorbeeld de dekkingsgraad van ABP eind juni naar 111,6%.

Zo maakten de versoepelde regels en de oplopende rente dat het ABP-bestuur eind juni de pensioenen kon verhogen, voor het eerst sinds de kredietcrisis in 2008. Niet alleen de pensioenen van (voormalig) ambtenaren stonden jarenlang stil, ook voor (oud-)werknemers in de metaalindustrie en de sector zorg en welzijn was tot vorige maand indexatie jaren geleden. Uitzondering op de regel waren de deelnemers van BpfBouw.

De aangekondigde verhogingen varieerden van 1,29% tot 2,7%. Ze komen daarmee bij lange na niet in de buurt van het inflatiecijfer, omdat ze zijn berekend over prijsstijgingen in periodes in 2020 en 2021. Ze lopen dus achter op het huidige prijsniveau.

'Slecht beleggingsjaar'

Hoewel de dekkingsgraad van 'de grote vijf' eind juni boven de drempel van 105% uitkwam, zijn (oud-)werknemers niet verzekerd van regelmatige pensioenverhogingen. De pensioenfondsen bekijken na de zomer of opnieuw kan worden geïndexeerd. PME-bestuurder Eric Uijen: 'We hopen dat het niet bij deze verhoging blijft, maar zowel de rente als de beurzen laten zich niet voorspellen.

Ontwikkelingen op de huizenmarkt, de oorlog in Oekraïne en een opleving van corona in het najaar kunnen roet in het eten gooien.'

De beleggingsverliezen van de pensioenfondsen zijn door het onzekere beursklimaat verder opgelopen in het tweede kwartaal. Zo bedroeg het totale rendementsverlies van Zorg en Welzijn eind juni 18%, nadat de periode daarvoor al een min van bijna 7% had laten zien. In de woorden van het fonds: 'Het was een erg slecht kwartaal voor beleggingen.'

Dat slechte kwartaal is onder meer het gevolg van de flinke verliezen die de fondsen leden op aandelen en obligaties. Zo moest metaalfonds PMT een min van 15,5% noteren bij zijn beleggingen in beursgenoteerde aandelen, en verloor ambtenarenfonds ABP daarop tot nu toe 14,2%. De beleggingen in infrastructuur, private equity en grondstoffen bleken daarentegen bij de meeste fondsen beter te renderen.